De hemmelige enmannsfengslene TV 2

2

Metoderapport
Skup

Bergen
16.01.2023

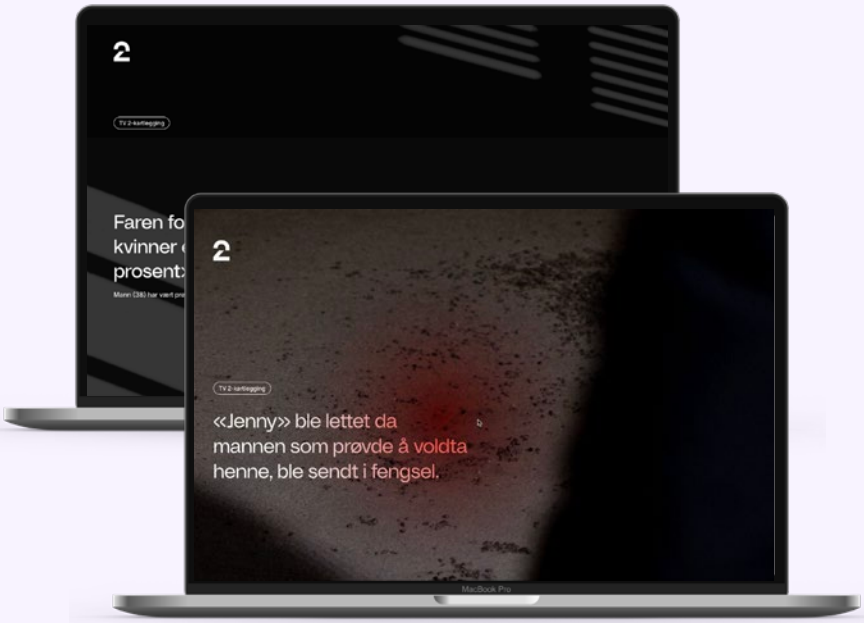

Innsendere
Arne Rovick
arne.rovick@tv2.no
916 00 248

Asbjørn Øyhovden
asbjorn.oyhovden@tv2.no
957 02 190

Gunnar Ringen Johansen
gunnarringen.johansen@tv2.no
454 82 830

Ingvill Drægni
ingvill.dragni@tv2.no
920 60 232

Ditlev Eidsmo
ditlev.eidsmo@tv2.no
907 20 308

Olav Wold
olav.wold@tv2.no
995 76 813

Kristian Myhre
kristian.myhre@tv2.no
928 17 376

Per Chr. Dyrø
perchristian.dyro@tv2.no
994 52 100

Reportasjeleder
Bjørnar Solheim
bjornar.solheim@tv2.no
951 59 332

Andre bidragsytere
Ingrid Fredriksen
Metode- og historiecoach, Lab2
ingrid.fredriksen@tv2.no
992 56 094

Anniken Jonassen Hjertholm
Leder, Lab2
anniken.jonassenhjertholm@tv2.no
997 08 973

Aslak Eriksrud
Kommentator TV 2.
aslak.eriksrud@tv2.no
900 20 282

En ekstra takk til:
Kristine Malde Lende, Vidar Håland, Syver Storm-Furru, Helge Knudsen, Johan Nordal Børstad, Jan Eivind Bertelsen, Pernille Gunnes, Fredrik Kirkevold, Ida Falch Olsen, fotografer og reportere som har bistått i å lage oppfølgingssaker, og ikke minst alle våre kolleger på distriktskontorene som la inn et ekstra gir når vi jobbet med prosjekt.

Redaksjonen
TV 2 Nyheter
Lars Hilles gate 30
5020 BERGEN

Innhold

Innledning 2
Dette er nytt 2

Jakten på de hemmelige enmannsfengselene 4
Finne fakta om ordningen 4
Borre hos KDI 4
Manglende sentrale oversikter 5
Finne dommene – Domstoladministrasjonen 5
1. Søk på nøkkelord – dommer i Lovdata 6
2. Sjekke hos alle statsadvokatembetene 6
Jakten på de siste dommene - Fireball og Cachaça 7

Systematiseringen av info i dommene 9
IQ og utviklingshemmede 9
Gjentakelsesfare 9
Hvor lenge hadde de vært prøveløslatt? 10

Nøste i rulleblad og gammel straffehistorikk 10

Slik fant vi enmannsfengslene 12
Grep for å identifisere riktig bolig 12
Adresser i dommer eller kjennelser 12
Adresser i Folkeregisteret 12
Kartlegge alle aktuelle bygg i Google Earth versus kilder 12
Oppsøke adresser 13
Kartlegge hvordan hverdagen var 13
Sjekk av vilkår i dom versus nettbruk 13
Besøksforbud 13
Faktasjekke opplysninger om nettbruk under soning 14

Slik avdekket vi alvorlige hendelser 14
Innsyn i avvik og hendelser 14
Avdekket alvorlige hendelser på ordningen 15
Sjekk rundt rutiner for avviksmeldinger 15

Jakten på tilsynsrapporter 15

Krevende etikk 16
Ta bilder av steder der sårbare straffedømte bor 16
Å fortelle hvor en pedofil bor 17
Å identifisere små avtalekommuner 18
Hensyn til ofrene 18
Tilsvar der samtykkekompetanse er uavklart 19

Organisering med team spredt i fem byer 19
Konsekvenser 20

VEDLEGG
Liste over publiserte saker i kronologisk rekkefølge:
Digitalt og TV-saker

Innledning

Et helt eget straffesystem for farlige forvaringsdømte til mer enn én milliard kroner. Enmannsfengsler er spredt i nabolag landet over. Likevel har ordningen med såkalte statlig finansierte prøveløslatelser vært et svart hull i offentligheten i over 20 år – ukjent for selv sentrale deler av offentlige myndigheter.

Alt startet en morgen i Ålesund i september 2021, da reporter Arne Rovick tok sin faste rutine innom domstol.no for å jakte nyheter. I en dom sto det at en forvaringsdømt var aktuell for «statlig finansiert prøveløslatelse». Rovick, som har 30 års erfaring med krimsaker, hadde aldri hørt om dette. Det hadde heller ikke kollegaene Asbjørn Øyhovden og Gunnar Ringen Johansen, som begge kjenner krimfeltet godt. Et Google-søk viste at ordningen knapt var nevnt i mediene på 20 år og lite om hva den faktisk innebar.

Det var ingen databaser å skrape, ingen tilsynssaker å ta utgangspunkt i, ingen evalueringsrapporter. TV 2 måtte derfor skaffe og sammenstille biter av informasjon fra mange ulike hold. Av titalls tusen tingrettsdommer ble 18 forvaringsdømte til slutt identifisert gjennom en rekke manuelle metoder. Innsyn i anbud og avtalekommuner ble blant annet sammenlignet med data fra folkeregisteret. Straffedommer i papirs form fra 1991 ble funnet i en kjeller i et tinghus.

Utrettelig kildearbeid, systematisering og utallige innsynsbegjæringen måtte til – og en flaske Fireball-whiskey.

Dette er nytt

- **TV 2 kunne for første gang fortelle** at 18 forvaringsdømte sitter prøveløslatt på gårder, i leiligheter og rekkehus rundt om i norske kommuner. De er en del av den eksklusive ordningen statlig finansiert prøveløslatelse.
- **Rundt halvparten av dem er lettere** psykisk utviklingshemmet. Fire hadde så lav IQ at de ikke ville blitt straffet i dag.
- **En mann med mental alder på fem** til seks år har sonet feil straff i 27 år.
- **Mange av de forvaringsdømte regnes** som så farlige at de fotfølges av flere vakter døgnet rundt, også når de sover. En pedofil mann har levd slik i 17 år i strekk.
- **Ett av målene med ordningen er** at de domfelte skal tilbakeføres til et liv i frihet. Men flere har kronisk gjentakelsesfare og trenger trolig tilsyn og å være underlagt strenge sikkerhetsregimer livet ut.

- **På 20 år har 41 forvaringsdømte vært på ordningen**. Etter over én milliard kroner brukt er det ingen som har oversikt over hvordan det har gått med dem, og hvordan ordningen har fungert.
- **TV 2 dokumenterte også en rekke ukjente sikkerhetsbrudd.** En forvaringsdømt hadde rømt, en annen forsøkte å voldta en kvinnelig vakt, og en tredje hadde startet en stor brann under prøveløslatelsen – uten at Kriminalomsorgsdirektoratet (KDI) hadde oversikt.
- **Dette sto i skarp kontrast til direktoratets gjentatte beskjeder** til TV 2 om at det ikke var begått alvorlige kriminalitet på ordningen.
- **En av de forvaringsdømte skulle ha et svært strengt** sikkerhetsregime, han hadde blant annet hatt besøksforbud mot et av sine ofre. Serieovergriperen fikk likevel bruke sosiale medier, der han oppsøkte ofre. Han fikk også se på «voldtektsrelatert porno», på tross av at domstolene mente dette var skadelig for vedkommendes rehabilitering.
- **Direktoratet visste ikke hvor mange tilsyn som hadde vært** eller hvor mange tilsynsrapporter som eksisterte.
- **TV 2 viste at det ikke hadde vært uavhengig, lovbestemt tilsyn** med ordningen på 20 år. Vi fant kun ett gjennomført tilsyn med én institusjon én gang.
- **Sivilombudet har et spesielt ansvar for å føre tilsyn med ordningen**, men de ante ikke at den eksisterte før TV 2s avsløringer. De hadde aldri fått beskjed av Justisdepartementet om at ordningen fantes.
- **Noen av de prøveløslatte har vært på ordningen i svært mange år,** på tross av at flere eksperter er enige om at dette kan være i strid med norsk og internasjonal lov.
- **Da ordningen ble opprettet i 2002 krevde en samlet justiskomite** at det skulle være evalueringer av effekten underveis. Likevel er det ikke gjennomført noen evaluering på 20 år.
- **Et regjeringsoppnevnt utvalg slo alarm om manglende evaluering** og at ordningen potensielt var lovstridig allerede i 2008. Først etter TV 2s avsløringer varslet justisdepartementet at de ville ta grep.

Selv alvorlige feil har gått under radaren hos alle offentlige kontrollinstanser, og hadde vært helt ukjent for offentligheten uten TV 2s gransking.

Justiskomiteen på Stortinget har bedt regjeringen om å granske hele ordningen med statlig finansierte prøveløslatelser. Det er nå bred enighet om at ordningen bør skrotes i sin nåværende form, både blant fagfolk og politikere.

Jakten på de hemmelige enmannsfengselene

Finne fakta om ordningen

Forvaringsdømte må sitte i fengsel så lenge de regnes som farlige. Men noen få av disse egner seg svært dårlig for fengsel, selv om de er vurdert som tilregnelige. Mange av disse er lettere psykisk utviklingshemmede. I 2002 ble det opprettet en helt ny ordning for forvaringsdømte som av ulike grunner ikke kunne være i vanlig fengsel, ute i samfunnet og ikke var kvalifisert for andre typer særreaksjoner. Ordningen går ut på at de kan prøveløslates, men med streng sikkerhet. Dette kalles statlig finansiert prøveløslatelse.

I disse spesielle tilfellene ber statsadvokaten retten om å beslutte at den forvaringsdømte skal flyttes fra fengsel til en institusjon, leilighet eller kommunal boenhet, gjerne i den domfeltes hjemkommune. Der må de passes på av egne ansatte, mange fotfølges døgnet rundt. Enkelte har vakthold selv når de sover. Domstolene selv omtaler dette som «enmannsfengsler».

Målet er at de forvaringsdømte på denne måten skal kunne tilbakeføres til et liv i frihet, samtidig som samfunnet skal vernes mot svært farlige personer.

Men fungerer ordningen slik den var tenkt?

Borre hos KDI

24. september i 2021 gikk den første mailen til Kriminalomsorgsdirektoratet (KDI), der vi spurte overordnet om: Hvor mange har vært på ordningen siden den trådte i kraft? Har det vært noen evaluering, og hvem har tilsynsmyndighet? Hva koster ordningen per år?

Her ba vi blant annet om å få vite hvor mange aktive saker som fantes, samt kjønn, alder, hvilken kommune de forvaringsdømte oppholdt seg i, hva de var domfelt for og om rettsavgjørelsene som lå til grunn i hver sak.

Den 8. oktober opplyste KDI at det var 17 personer, to kvinner og 15 menn, som var prøveløslatt til ordningen. Vi fikk også opplyst generelt hvilke type kriminalitet de var domfelt (uten at det var knyttet til enkeltpersoner) og i hvilken kommune de hørte til.

Basert på dette visste vi da:
• Antall prøveløslatte på ordningen.
• Hvilke kommuner som var avtalepart og da hadde ansvaret i den enkelte sak.
• I åtte av sakene var domfeltes hjemkommune avtalepart.
• I syv av dem var ansvaret delt mellom hjemkommunen og en privat aktør.
• I to tilfeller var det kun private aktører som hadde avtalen, blant dem omsorgsaktøren Stendi.

Samtidig mente direktoratet at dette var snakk om «en tallmessig liten og samtidig svært sårbar gruppe domfelte. Det kan få alvorlige konsekvenser for de domfeltes personvern og sikkerhet hvis nærmere informasjon om hver enkelt av dem blir kjent».

Manglende sentrale oversikter

For å finne ut hvem de 17 domfelte var og hvor enmannsfengslene var, startet vi tilnærmet på null. Soningsforhold for enkeltinnsatte er underlagt streng taushetsplikt i alle instanser. Avtalekommunen var ikke nødvendigvis kommunen de oppholdt seg i og det var heller ikke mulig å identifisere noe gjennom eiendomsregistre.

Vi fant ut at informasjon om alt fra de forvaringsdømte og institusjonene til sikkerhetsopplegg og avviksmeldinger er fragmentert. Noe er lagret hos KDI, noe hos de private aktørene som driver enmannsfengslene, noe hos kommunene, noe hos domstolene og noe hos friomsorgskontorene, blant annet. Noe viste seg også å være løsrevne notater lagret i mappene til den enkelte innsatte. Etter hva vi fikk vite, var ikke informasjonen lagret som datasett eller samlede oversikter hos noen av dem. Bruk av Offentlighetsloven §9 for å be om sammenstilling av informasjon fra en database, ville derfor være nytteløst.

Finne dommene – Domstoladministrasjonen

Alle statlig finansierte prøveløslatelser besluttes gjennom en dom i retten. Siden KDI hadde oppgitt at det var 17 aktive saker på dette tidspunktet, sendte vi først en innsynsbegjæring rett til Domstoladministrasjonen, og ba om å få utlevert de 17 siste dommene om statlig finansierte prøveløslatelser.

Det ble avslått med følgende begrunnelse: «Domstoladministrasjonen har ikke kopier av rettsbøker og andre dokumenter i en avsluttet straffesak. Dommer og rettsbøker oppbevares hos domstolen som har behandlet saken, og alle sakens dokumenter oppbevares hos det politidistriktet som har etterforsket saken. En forespørsel om dom i en avsluttet straffesak må dermed rettes til domstolen som har behandlet saken».

Navn på den domfelte vil i seg selv ikke være nok for å få ut en dom.
Det man kan gjøre er å kontakte tingretten og opplyse om saksnummer, dato for rettsbehandling eller dato for når rettsavgjørelsen ble avsagt.
Men det var informasjon vi ikke hadde.

Derfor måtte vi på annet vis finne disse opplysningene for hver enkelt sak.
Det var ikke gjort i en håndvending – hvert år avsies over 60.000 dommer i Norge.

Vi lette etter dommene med to ulike innfallsvinkler:

1. Søk på nøkkelord – dommer i Lovdata

Lovdata er en søkbar database med anonymiserte rettsdokumenter. Vi startet med å søke på søkeordene «statlig finansiert prøveløslatelse» og «forvaring». Vi sjekket også ord som «refusjonsordningen», som ordningen også omtales som. I tillegg søkte vi på navnene på kommunene som KDI hadde opplyst til oss at hadde aktive saker.

Vi fikk da treff på 24 anonymiserte sammendrag fra dommer avsagt fra 2006 til 2020. Slike dokumenter, som heter «Utskrift fra Lovdata», viser kun nøkkelinfo om dommen, blant annet saksnummer.

Vi noterte ned saksnumre på de 24 utskriftene og henvendte oss så til tingrettene som hadde avsagt hver enkelt dom. I og med at flere av dommene var eldre enn fem år, måtte vi begrunne hvorfor vi krevde dommene utlevert.
Vår begrunnelse var at vi jobbet med en omfattende kartlegging av en helt spesiell statlig ordning.

LOVDATA

Borgarting lagmannsrett - Dom - LB-2020-20732

Instans	Borgarting lagmannsrett – Dom
Dato	2020-06-22
Publisert	LB-2020-20732
Stikkord	Strafferett. Forvaring. Forlengelse. Prøveløslatelse. Statlig refusjonsordning. Gjentakelsesfare. Samfunnsvern. Straffeloven § 45 første ledd bokstav c.
Sammendrag	Saken gjaldt spørsmål om forlengelse av tidsrammen for forvaring og prøveløslatelse. Lagmannsretten kom til at tidsrammen måtte forlenges med fem år. Det ble konkludert med en reell og kvalifisert gjentakelsesfare. Videre kom lagmannsretten til at domfelte kunne prøveløslates på de særskilte vilkår som oppstilles i straffeloven § 45 første ledd bokstav c (statlig refusjonsordning). Det forelå nå samtykke fra den aktuelle kommunen. Lagmannsretten kom til at det var utsikt til at domfelte ville kunne returnere til et liv i frihet.
Saksgang	Asker og Bærum tingrett TAHER-2019-146513 – Borgarting lagmannsrett LB-2020-20732 (20-020732AST-BORG/01).
Parter	A (advokat Oscar Ihlebæk) mot Hordaland, Sogn og Fjordane Statsadvokatembeter (førstestatsadvokat Eirik Stolt-Nielsen).
Forfatter	Lagdommer Karl Otto Thorheim og lagdommer Elisabeth Wittemann.Meddommere: fagdirektør Jan Mathys Truyen, økonomirådgiver Jørn Henry Christiansen, kontaktlærer Gry Irene Anfinsen Önarheim, spesialkonsulent Kirsti Gulowsen og lærer Terje Holte.

Slik fikk vi innsyn i samtlige 24 dommer med fullt navn på den domfelte.
I fire av disse dommene stod det tydelig at en forvaringsdømt var overført til statlig finansiert prøveløslatelse.

Med kun fire dommer i hånd, måtte vi finne de resterende 13 på andre måter.

2. Sjekke hos alle statsadvokatembetene

Vi visste at alle de 17 som befant seg på ordningen måtte ha vært innom retten i løpet av de siste fem årene. Alle må ha en fersk dom på dette – og prøveløslatelsen må forlenges minst hvert femte år. For å jakte de aktive sakene, valgte vi derfor å lete etter dommer avsagt de siste fem årene.

Å gå via alle tenkelige forsvarere i landet som hadde vært involvert i disse sakene anså vi som umulig. Siden det er påtalemyndigheten som må fremme slike prøveløslatelser for retten, kontaktet vi de ti statsadvokatembetene i Norge.

Det viste seg at de ikke har noen felles søkbar database. Administrasjonen kunne ikke gi oss noen oversikt, så løsningen ble å snakke personlig med hver enkelt statsadvokat. Vi var avhengig av at de kjente til saken og kunne hjelpe oss videre.

Statsadvokatene kunne imidlertid ikke gi oss dommene eller opplyse om navnene på de domfelte av hensyn til personvern. Det de derimot kunne gi oss var saksnummer, dato og navn på domstol som hadde behandlet saken, i de sakene de kjente til. Dette ble et viktig gjennombrudd.

Når vi hadde denne informasjonen, kunne vi på samme måte som i Lovdata-søket gå til den aktuelle domstolen og be om å få utlevert dommene.

Etter tre måneders arbeid satt vi på det vi mente var 16 av de 17 gjeldende dommene.

Jakten på de siste dommene - Fireball og Cachaça

Vi manglet fremdeles én dom, og siden vi kunne kryssjekke de 16 vi satt på med listen over kommuner vi hadde fått fra KDI innledningsvis, visste vi med sikkerhet hvor i landet den siste saken befant seg – i Lillesand kommune.

Vi visste derimot at avtalekommune ikke alltid var lik som kommunen der domfelte faktisk oppholdt seg fra kartleggingen av de andre sakene. Vi hadde også opplevd at påtalemyndigheten (altså statsadvokaten) satt ett sted i landet, mens domfelte var plassert i en helt annen del av landet. Derfor kontaktet vi alle statsadvokat-embetene en siste gang for å sjekke om de kunne ha oversett noe. Det mente de at de ikke hadde gjort. Vi snakket med flere andre kilder vi hadde tilegnet oss gjennom arbeidet. Vi sto bom fast.

Vi gikk derfor også tilbake til KDI, og sendte en ny begjæring hvor vi ba dem rett ut om å opplyse om navn på statsadvokatembetet som hadde aktorert saken i Lillesand.

Vi ba om å få vite hvilken statsadvokat som førte den for retten, hvilken tingrett som behandlet den og hvem som var oppnevnt som forsvarer for den domfelte.

26. januar avslo KDI begjæringen, og gjentok at opplysningene «kan bidra til å identifisere domfelte. Av hensyn til taushetsplikten opplyses derfor ikke om dette». Vi bestemte oss for å klage på avslaget.

I samme vending opplyste KDI om at én domfelt til hadde blitt prøveløslatt til ordningen, slik at tallet ble oppjustert til 18 saker. I stedet for å komme nærmere målet, gikk vi nå fra å mangle én til å mangle to saker.

Mens vi ventet på svaret på klagen forsøkte vi oss på andre innganger, og en gulrot ble lagt på bordet. Den som klarte å finne én eller begge dommene skulle få en flaske med Fireball whiskeylikør.

Omsider pekte en kilde i retning av hvilket statsadvokatembete som hadde ansvaret for saken i Lillesand kommune. Nå fikk vi bekreftet at saken likevel fantes hos Hordaland, Sogn og Fjordane statsadvokatembeter.

Vi fikk det saksnummeret og opplysningene vi trengte til å skaffe oss nummer 17. Asbjørn Øyhovden fikk derfor levert en flaske på døra dagen etter.

Nå løsnet det for alvor. KDI opplyste til oss at de hadde tatt en runde etter TV 2s klage og at de hadde «kommet til at de etterspurte opplysningene kan gis ut».

Slik fikk vi nok opplysninger fra KDI til å kunne legge puslespillet ferdig – vi hadde alle 18 sakene.

Ettersom det var Arne Rovick som la siste brikken, og for variasjonens skyld, innkasserte han en flaske bedre brasiliansk rom (Cachaça).

Vi besluttet på dette tidspunktet at dersom flere domfelte skulle bli prøveløslatt til ordningen, ville de ikke omfattes av vår kartlegging.

Systematiseringen av info i dommene

Vi satt nå med 18 dommer om prøveløslatelser avsagt mellom 2017 og 2021, på til sammen flere hundre sider. Ved første gjennomlesning så vi at dommene hadde ulik mengde og type bakgrunnsinformasjon om de domfelte, både når det gjaldt deres helsemessige tilstand og straffehistorikk. Innholdet ble derfor strukturert og systematisert i et skjema.

Vi logget hver av dommene punkt for punkt etter hele 31 ulike kriterier. Vi kalte dette for «moderdokumentet». Feltene som ga oss spesielt gode nyhetspoeng var:

IQ og utviklingshemmede

Selve hensikten med statlig finansiert prøveløslatelse er at forvaringsdømte med spesielle utfordringer skal tilbakeføres til et liv i frihet. Mange av dem er lettere psykisk utviklingshemmet. Derfor ble det viktig å kartlegge hvilke «spesielle utfordringer» de hadde. I tillegg ønsket vi å kartlegge i hvilken grad tilbakeføring til et liv i frihet ble vurdert som reelt eller ei.

I flere av dommene var det referert til vurderinger fra sakkyndige der psyke og IQ var nevnt. Dette ble logget, noe som ga flere nyhetspoeng. Blant annet fant vi at minst åtte av de 18 på ordningen var definert som lettere eller moderat psykisk utviklingshemmet, og at én hadde dokumentasjon på et IQ-nivå med en fem- eller seksåring. Ifølge rettsdokumentene hadde tre personer så lav IQ at de er under dagens grense for tilregnelighet og én av dem skulle vise seg å ha sonet feil straff i 27 år. Selv dommeren erkjente at dommen «strider mot vanlig rettsfølelse». Vi fant også en fjerde person som hadde for lav IQ. Vedkommende hadde nylig blitt tatt ut av ordningen nettopp på grunn av dette.

Gjentakelsesfare

I den rettslige behandlingen av prøveløslatelsene oppgis en vurdering rundt fare for gjentakelse. For at en person skal fortsette å sone på ordningen må det nemlig være gjentakelsesfare. Ved å logge hva som ble beskrevet rundt denne faren fant vi flere gode nyhetspoeng. For mange av de 18 ble det ikke bare definert fare for gjentakelse, men også fare for ny og alvorlig kriminalitet.

Et godt nyhetspoeng var det åpenbare paradokset i at noen er prøveløslatt, samtidig som det beskrives at det er «nær 100 prosent sjanse for nye voldtekter» eller «livslang» fare for å brenne ned hus.

Hvor lenge hadde de vært prøveløslatt?

Som nevnt var ett av målene med ordningen å tilbakeføre de domfelte til samfunnet. Vi tolket det som at de forvaringsdømte kun skulle være på ordningen midlertidig. Vi opplevde likevel at mange ble værende på ordningen over svært mange år. Derfor ville vi kartlegge dette. I en del av dommene sto dato for når de var prøveløslatt til ordningen første gang. I noen tilfeller måtte vi lete i eldre straffehistorikk for å finne ut av når de først ble prøveløslatt.

Slik kunne vi avdekke at flere hadde vært prøveløslatt og fotfulgt av vakter over svært mange år. Sju personer hadde vært prøveløslatt i over ti år. For mange var ordningen for lengst blitt en permanent løsning, flere slipper trolig aldri ut i samfunnet.

Nøste i rulleblad og gammel straffehistorikk

Noen domfelte hadde kun én dom før de ble prøveløslatt. Men mange av de domfelte hadde en lengre straffehistorikk som strakte seg over flere tiår.

For å kunne omtale mer om hvilke typer personer som var prøveløslatt og hva de hadde gjort, måtte vi vite mer om hva de var domfelt for.

Vi ønsket også få oversikt over hvem som var fornærmet i de ulike sakene, for å kunne vurdere hvem av dem som eventuelt skulle varsles før publisering.

Vi oppdaget at det i rettsavgjørelser ble henvist til forrige gang retten tok stilling til prøveløslatelsen, uten at det ble utdypet hva som ble vurdert da. Vi måtte derfor jobbe oss bakover i tid, dom for dom, til vi kom til selve dommen som førte vedkommende inn i ordningen.

I innsynsbegjæringene til de ulike domstolene var vi derfor påpasselige med å henvise til den siste dommen vi da satt med, og vise til at det i den dommen ble referert til rettsdokumentet vi nå etterspurte. For eksempel kunne en dom i 2016 vise til opplysninger i en dom fra 2013 osv. Slik nøstet vi oss bakover.

Dette var spesielt viktig for å legitimere innsynsbegjæringer i dommer som var eldre enn fem år. Domstolene behandlet våre innsynsbegjæringer raskt og strakk seg langt for å finne dommer som ikke var tilgjengelig elektronisk. Blant annet måtte én av dommene hentes frem fra et arkiv i en kjeller på tinghuset.

I én av sakene måtte vi lete oss bakover i totalt åtte dommer, den eldste tilbake på starten av 1990-tallet.

Illustrasjon: Slik nøstet vi i gamle dommer

Siste dom prøveløslatelse
Opplysninger med referanse til opplysninger i dom nr. 2

Innsyn til den aktuelle domstolen for å få ut sak nr. 2

Fikk tilsendt dom nr. 2
Opplysninger med referanse til dom nr. 3

Innsyn til den aktuelle domstolen for å få ut sak nr. 3

Fikk tilsendt dom nr. 3
Opplysninger med referanse til dom nr. 4

Innsyn til den aktuelle domstolen for å få ut sak nr. 4

Fikk tilsendt dom nr. 4
Opplysninger med referanse til dom nr. 5

Innsyn til den aktuelle domstolen for å få ut sak nr. 5

Fikk tilsendt dom nr. 5
Opplysninger med referanse til dom nr. 6

Innsyn til den aktuelle domstolen for å få ut sak nr. 6

Fikk tilsendt dom nr 6
Opplysninger med referanse til dom nr. 7

Innsyn til den aktuelle domstolen for å få ut sak nr. 7

Fikk tilsendt dom nr. 7
Opplysninger med referanse til dom nr. 8

Innsyn til den aktuelle domstolen for å få ut sak nr. 8

Fikk tilsendt dom nr. 8

Fem av de domfelte pekte seg ut som spesielt interessante av ulike grunner. For disse gjennomførte vi egne systematiseringer av straffehistorikken. Det gjorde vi både for å kunne fortelle om utviklingen i soningen, og for å se hvordan gjentakelsesfare og helsetilstand ble vurdert til ulike tider.

Vi laget fem egne tidslinjer med detaljert straffehistorikk i fem ulike skjema – ett for hver av de domfelte vi ønsket å kartlegge nærmere. I skjemaet noterte vi ned årstall og datoer kronologisk, kolonne for kolonne, og fylte inn alt fra når hendelsene skjedde, når rettssakene var og når domfellelsene kom. I tillegg loggførte vi nøyaktig hvilke dommer eller kjennelser vi hadde de ulike opplysningene fra, slik at sakene ble lett å faktasjekke i siste runde.

Slik fant vi enmannsfengslene

Vi ville ikke bare vite hvem de var og hva de hadde gjort, men hvor de 18 bodde og hvordan deres bosituasjon var.

Det var lite hjelp å hente fra aktørene selv. En kommune kan ikke oppgi hvem som bor på hvilke institusjoner. De private aktørene har ofte mange eiendommer. Et søk i Gule sider på aktøren Stendi gir for eksempel over 300 ulike adresser, og heller ikke Stendi kan opplyse om hvem som bor hvor, på grunn av taushetsplikt.

Grep for å identifisere riktig bolig

Adresser i dommer eller kjennelser

Noen ganger var konkrete adresser opplyst i domslutningen da vedkomende fikk sin prøveløslatelse behandlet. Da ofte som et vilkår fra retten om å oppholde seg på nevnte adresse, gjerne i forbindelse med forlengelse av prøveløslatelser.

Adresser i Folkeregisteret

Gjennom dataportalen Infotorg har vi som journalister pressetilgang til Folkeregisteret. En tese var at domfelte som hadde vært på ordningen lenge, også hadde sin folkeregistrerte adresse på institusjonen de bor på. Slik fant vi registrerte adresser på flere av dem.

Kartlegge alle aktuelle bygg i Google Earth versus kilder

Vi søkte opp alle adresser i Google Earth for å se hvordan det så ut der. Slik kunne vi sjekke sted opp mot opplysninger vi satt på om de ulike institusjonene. Dette også for å få en oversikt over hva som lå i nærheten av bostedet – som busstopp, barnehager, skoler etc.

Oppsøke adresser

Ofte var adressene bygg med flere større enheter. Vi ville vite nøyaktig hvordan det var på stedet. Vi dro til flere av adressene. Mange i vårt utvalg viste seg å være prøveløslatt i det som fremstår som helt vanlige boliger i norske nabolag. I ett av tilfellene var det vanskelig å vite helt hvilket bygg vedkommende bodde i. En fotograf dro fysisk til adressen, slik fikk vi via en grunneier han møtte på stedet, bekreftet hva som var riktig bygg.

Kartlegge hvordan hverdagen var

Vi ønsket å vite mer om hverdagen til personene på ordningen. I dommene sto det ofte nevnt beskrivelser av soningsforhold. Dette ble logget systematisk og vi kunne dokumentere at flere hadde kunnet gjøre alt fra å shoppe, gå på cafe, ta bussen til og fra jobb mens de var under soning, og ofte helt uten tilsyn.

I spesielt én av sakene bet vi oss merke i av vedkommende hadde tilgang til internett under soning og hadde tilgang til «voldtektsrelatert porno». Vi bestemte oss for å sjekke om han hadde noen aktive sosiale medier-kontoer.

Vi fant en profil på både Facebook og Instagram, som vi trodde kunne være ham. Vi oppdaget at kontoene tilsynelatende var aktive. På Instagram fulgte kontoen med hans navn flere jenter. Disse jentene virket unge basert både på bildene de la ut, og at mange av dem hadde årstall i navn som indikerte alder. Det spesielle var at den prøveløslatte var dømt for én overfallsvoldtekt og sju voldtektsforsøk mot unge kvinner i Oslo. Og da vi kontaktet et av ofrene, kom det frem at hun var livredd fordi han hadde oppsøkt henne i sosiale medier under prøveløslatelsen. Kunne dette virkelig stemme?

Sjekk av vilkår i dom versus nettbruk

Vi bestemte oss for å sjekke om nettvilkår var omtalt i dommene. I denne saken sto det derimot ingenting om begrensninger i nettbruk. Ergo var det juridisk mulig at vedkommende fikk bruke internett, selv om vi leste i dommene at han hadde et strengt sikkerhetsregime.

Besøksforbud

En av de fornærmede i saken søkte innsyn i sitt eget besøksforbud fra politiet. Der sto datoer for når besøksforbudet ble ilagt og hvor lenge det varte. Vi dokumenterte at mannen hadde hatt forbud mot å oppsøke kvinnen på alle måter, også gjennom elektroniske meldinger, SMS, skriftlige meldinger eller på telefon. Slik kunne vi slå fast at mannen hadde oppsøkt fornærmede i sosiale medier etter besøksforbudet.

Faktasjekke opplysninger om nettbruk under soning

Det var ikke aktuelt å kontakte mannen selv for å spørre om dette var hans konto i sosiale medier. Han ble omtalt som både utilregnelig og med personlighetsforstyrrelser i dommer.

For å likevel kunne slå fast at dette var mannens kontoer så vi på opplysninger i profilens bio-felt og fant ut at dette sammenfalt med med opplysninger vi hadde gjennom andre dokumenter. Den domfeltes Facebook-profil hadde blant annet info om hvor han gikk på skole. Det stemte med bydelen 33-åringen bodde i ved pågripelse.

Vi sjekket også at profilbildet ikke ga andre treff som kunne bety at det var feil person, blant annet ved bruk av Google Reversed Image Search.

Flere av ofrene kjente til slutt også igjen 33-åringen på bilder som lå på Facebook og Instagram.

Under kartlegging av de prøveløslattes hverdag oppdaget vi at det vi fikk opplyst fra KDI avvek fra det vi fant i dommene.

Slik avdekket vi alvorlige hendelser

Kravene til sikkerhet er svært strenge på disse institusjonene. Det er domstolene, gjerne etter råd fra kriminalomsorgen, som bestemmer hvilke sikkerhetsinstrukser som gjelder, basert på graden av gjentakelsesfare.

KDI oppga hele åtte ganger til oss at de forvaringsdømte ikke hadde begått alvorlig kriminalitet under prøveløslatelsene, dette var de helt sikre på.

Innsyn i avvik og hendelser

Vi ba likevel formelt om innsyn i en oversikt over alvorlige hendelser for å se hva KDI eventuelt hadde registrert i sine systemer. Vi ville også vite om det fantes en oversikt over avviksmeldinger som vi kunne få utlevert.

Svaret var at de ikke hadde slik statistikk, og det ville bli «betydelig merarbeid» å skaffe en oversikt i alle sakene i alle disse årene.

Vi måtte derfor lage oversikten selv.

Avdekket alvorlige hendelser på ordningen

Vi hadde nemlig oppdaget at det flere ganger i behandlingen av prøveløslatelser ble omtalt det som var beskrevet som alvorlige lovbrudd som hadde skjedd mens vedkommende var under ordningen. Det dreide seg blant annet om påstander om voldtektsforsøk, at en forvaringsdømt hadde oppsøkt ofre i sosiale medier etter et besøksforbud, brannstifting og en rømning, uten at noen oppdaget at det hadde skjedd før den forvaringsdømte selv meldte fra.

Dette sto i grell kontrast til KDI som hevdet at det ikke hadde skjedd alvorlig kriminalitet i tilknytning til statlig finansierte prøveløslatelser.

Sjekk rundt rutiner for avviksmeldinger

Kriminalomsorgen har et datasystem for å registrere avvik. Vi stilte en rekke spørsmål rundt hvordan dette brukes og hvem som har tilgang, både til de ulike institusjonene og til KDI.

Det viste seg da at institusjonene ikke har tilgang til å bruke KDIs systemer. De har heller ikke et eget, felles system for å registrere avviksmeldinger.

Vi fant ut at enkelte avvik omtales i enkeltdokumenter eller årsrapporter, men det finnes ingen faste rutiner for om det skjer eller ikke. Noe meldes også over telefon. Det kan forklare hvorfor ingen har oversikt over hendelser som skjer på ordningen.

Nå kunne TV 2 slå fast at det KDI først hadde opplyst til oss ikke stemte. I en e-post til TV 2 erkjente assisterende direktør i KDI at de ikke hadde oversikt over slike hendelser.

Vi ville sjekke om dette også kunne gjelde andre områder rundt ordningen.

Jakten på tilsynsrapporter

Et åpenbart sted å starte var hos tilsynsrådene i kriminalomsorgen. De har et lovpålagt ansvar for å føre tilsyn.

Vi sendte en innsynsbegjæring til KDI og spurte hvor mange tilsyn som hadde blitt gjennomført og hvor mange tilsynsrapporter som hadde blitt utarbeidet i løpet av 20 år, og opplysninger om hvor de eventuelt var lagret.

Det visste ikke KDI – de hadde ikke noen oversikt over utførte tilsyn eller tilsynsrapporter.

Vi lastet derfor ned alle årsmeldinger fra kriminalomsorgen som lå ute digitalt. Heller ikke i disse rapportene fantes det spor av tilsyn med ordningen.

Vi kartla så hvem som var nåværende og tidligere ledere av de ulike tilsynsrådene, og ba dem om å få alle tilsynsrapporter fra dem. I tillegg ba vi tilsynsrådene om deres årsrapporter for å se om det var info å hente der. Denne runden ga oss ett treff. I 2016 ble det utført et tilsyn mot én institusjon der én domfelt var prøveløslatt. Tilsynet var utført av tilsynsrådet i Region Øst, ledet av advokat Ulrik Hegnar.

Etter et langvarig arbeid mot over 20 ulike kilder, inklusive KDI og Justisdepartementet, hadde vi altså klart å oppdrive én tilsynsrapport om ordningen.

I rapporten går det frem at Hegnar ved en tilfeldighet hadde oppdaget at tilsynsrådet hadde ansvar for tilsyn med denne ordningen. Han ber også kriminalomsorgen legge bedre til rette for reell progresjon i prøveløslatelsen. Det må ikke bare være et «mini-fengsel på landet». Hegnar understreket også viktigheten av å føre tilsyn med denne ordningen, siden den omfatter mange dårlig fungerende og ressurssvake personer.

I et intervju med TV 2 stilte Hegnar seg tvilende til om noen overhodet har lest den ene rapporten som ble laget. Han hadde hvert fall ikke fått noen respons på bekymringene han rettet.

Etter publisering har TV 2 fått dokumentasjon på at det skal ha blitt gjort ytterligere ett tilsyn. Det er ingenting som viser spor av systematisk tilsyn, eller oppfølging i kjølvannet av det.

Krevende etikk

Ettersom alle på ordningen hadde spesielle utfordringer, flere av dem psykisk utviklingshemmet, var det aldri aktuelt å navngi noen av dem. I dette prosjektet var det mange krevende etiske vurderinger.

Ta bilder av steder der sårbare straffedømte bor

Det var viktig for oss å kunne ha dokumentariske bilder av enmannsfengslene og miljøet rundt. Samtidig strakk vi oss så langt som mulig for å unngå å publisere noe som kunne bidra til identifisering.

Både av hensyn til dem på ordningen, og fordi noen av institusjonene også har andre beboere med spesielle behov, ville vi opptre varsomt. Vi ville ikke at sårbare personer tilfeldig skulle oppdage ukjente personer med kameraer.

Før vi reiste ut til boligene informerte vi kommunene eller den aktuelle private aktøren at vi kom for å ta bilder. I flere tilfeller avtalte vi også konkrete tidspunkt, slik at det var mulig for aktørene å skjerme sårbare beboere ved behov.

I valg at bilder var vi spesielt varsom med alt som kunne bidra til identifisere byggene for utenforstående. Flere av de forvaringsdømte har utført grusomme forbrytelser, som drap eller voldtekter av små barn. Vi måtte derfor også tenke på de domfeltes sikkerhet og sikkerheten til de ansatte på institusjonene. For å unngå identifisering ble det tatt en rekke detaljbilder tett på, eksempelvis av dørhåndtak, vinduer eller veien utenfor.

Vi var også redd for at reverserte bildesøk kunne gi treff på nett. Enkelte institusjoner var tidligere omtalt med bilde av medier, men da i andre sammenhenger. I flere tilfeller valgte vi derfor å gå enda lengre for å unngå identifisering. Vi brukte bilder av speilbilder og refleksjoner, eller detaljer som var speilvendt for å unngå treff på bildesøk på nett.

Å fortelle hvor en pedofil bor

I en av sakene valgte vi likevel å fortelle om en konkret gård og et navngitt sted i Trøndelag. Her bodde en pedofil mann. Å publisere opplysninger og bilder som ville det gjøre det mulig å vite hvor mannen befant seg ville være et radikalt valg. Vi diskuterte lenge i gruppa.

Argumentene mot identifisering går spesielt på både den straffedømtes sikkerhet og sikkerheten til de ansatte som passer på ham. Risikoen for både skadeverk og hevnaksjoner ble vurdert, også sammen med ledelsen ved den aktuelle gården/ institusjonen på Nordmoen. Ledelsen ønsket å stille åpent i saken, var opptatt av åpenhet og ønsket en debatt om denne formen for prøveløslatelse velkommen. De var ikke bekymret for skadeverk eller trusler ettersom de var trent i håndtere sikkerhet. Mannen var dessuten aldri alene, fortalte de, og han ville alltid ha personell med sikkerhetskompetanse rundt seg til å kunne håndtere uforutsette hendelser.

De opplyste også at «alle» i bygda uansett visste at det bodde straffedømte på institusjonen, og hva mannen i vår sak var domfelt for. Dette fikk vi også bekreftet fra andre sentrale personer i bygda.

Den pedofile mannen hadde samtykkekompetanse, og dermed rett til å bestemme selv. Selv om han var lettere psykisk utviklingshemmet kunne han svare godt for

seg. Han ønsket åpenhet om hvor han bodde og ville intervjues. Han trivdes godt på Nordmoen, sa han i intervjuet.

Vi valgte likevel å anonymisere mannen av hensyn til ofrene. Vi tok anonymiserte bilder av mannen og brukte ikke navnet hans, men brukte navn på de ansatte siden stedet ble identifisert.

Å identifisere små avtalekommuner

Flere av de 18 avtalekommunene er så små at det var en risiko for at de kom til å bli identifisert i nærmiljøet. Selv om vi valgte å identifisere alle kommunene unngikk vi som hovedregel å knytte kommune med konkret bygg eller konkret person.

Unntakene var dersom det dreide seg om såpass store kommuner at det ikke var mulig basert kun på kommunenavn, og relativt få opplysninger om bygg å identifisere hvor dette var.

Hensyn til ofrene

Vi satt på informasjon om svært mange ofre og pårørende, og flere av dem mente vi burde varsles – selv om de aller fleste forholdene som skulle omtales var anonymiserte. Vi ville begrense sjansen for at våre saker bidro til retraumatisering, ved at de plutselig leste om gjerningspersonen og sin sak ved en tilfeldighet.

Gjennom disse samtalene fikk vi også opplysninger som førte til flere saker. For eksempel fortalte flere ofre og etterlatte at de ikke visste at domfelte var prøveløslatt, på tross av at kriminalomsorgen har varslingsplikt.

Vi valgte likevel å unnlate å varsle én gruppe. Dette gjaldt barn som var utsatt for overgrep langt tilbake i tid. Grunnen var at mange av ofrene hadde vært så små da det skjedde, at det var umulig for oss å vite hva de hadde fått kunnskap om/husket rundt hva som hadde skjedd. Ved publisering av disse sakene tok vi særskilte hensyn for ikke å bidra til å trigge minner fra saken – blant annet ved å forvrenge stemme og sladde bilder.

Tilsvar der samtykkekompetanse er uavklart

I utgangspunktet skal en domfelt gis anledning til å svare for seg, med mindre vedkommendes samtykkekompetanse til å uttale seg i offentligheten eventuelt formelt er fratatt vedkommende. Vi ville gi de forvaringsdømte tilsvar eller mulighet til å kommentere sakene så vidt mulig.

Vi var i kontakt med både verger, institusjoner og i enkelte tilfeller med domfelte selv – knyttet til vurderingen om og hvem som skulle gis anledning til å uttale seg. Vi opplevde at det i enkelte tilfeller var tvil om samtykkekompetanse. I ett tilfelle valgte vergen å kontakte statsforvalteren for en slik avklaring.

Organisering med team spredt i fem byer

Med reportere og fotografer geografisk spredt i fire ulike byer (Ålesund, Hamar, Stavanger og Oslo), og reportasjeleder og Lab2 (TV 2s team for undersøkende journalistikk og digital historiefortelling) i Bergen – var det behov for å ha ett sentralt faktadokument. Det ble viktig for oss.

Vi løste dette ved at to fikk ansvar for å legge alle konkrete faktasetninger knyttet til både overordnede fakta, konkret på ulike caser eller forhold etc. Dette ble lagt i et delbart skjema. Slik fanget vi tidlig opp alt fra sitater som var gjengitt upresist, til alder som hadde endret seg fra vi startet å jobbe med sakene.

Sak/Tema	Opplysning / fakta (rettelser og endringer markert i blått)	Eventuelt hvem handler det om NN etc.	Hvor er dette hentet fra? Referanse til faktaskilde	Fakta verifisert	Riktig / rettet i manus?
				☐	☐
				☐	☐
				☐	☐
				☐	☐

Dette var en effektiv måte å kontrollsjekke opplysninger, det ble brukt til å løfte diskusjoner som krevde raske redaktørbeslutninger, og ikke minst – det sikret oss et faktakartotek som var nødvendig, når så mange reportere på ulike steder skulle

jobbe med skriving og klipping av ulike saker i samme sakskompleks.
Et slikt dokument er også veldig nyttig inn i line-by-line og anbefales.

Konsekvenser

Etter TV 2s saker ba KDI selv Justis- og beredskapsdepartementet om å gjennomgå hele ordningen. I juni 2022 lovet justisministeren at det skulle skje. I november 2022 krevde justiskomiteen på Stortinget at granskingen settes i gang.

«En dårlig ide» som koster samfunnet «enorme summer». Det sto i justiskomiteens innstilling på Stortinget 30. november 2022. «Kartleggingen til TV2 har vist at samfunnet bruker enorme ressurser på en ordning som omfatter få personer og med begrenset mulighet til å rehabiliteres tilbake til samfunnet», sto det om bakgrunnen for innstillingen.

I tillegg til å granske enmannsfengslene, ber Stortinget regjeringen om å gjennomføre en bred evaluering av hele forvaringsinstituttet. Flertallet i Justiskomiteen slår fast at «tiden er moden for å vurdere forvaringsinstituttet som helhet. Det er nå 20 år siden særreaksjonen ble innført», står det i innstillingen.

6. desember gikk Sveinung Stensland (H), leder for justiskomiteen, på talerstolen i Stortinget. Det var debatt om ordningen med statlig finansierte prøveløslatelser. Han trakk frem TV 2 «som har gjort et fremragende journalistisk arbeid for å få belyst denne saken».

En gransking og gjennomgang av ordningen mener han er helt nødvendig.

– Dette er et viktig skritt og viktige grep for å få en bedre kriminalomsorg og ikke minst et bedre samfunnsvern, sa Stensland fra talerstolen.

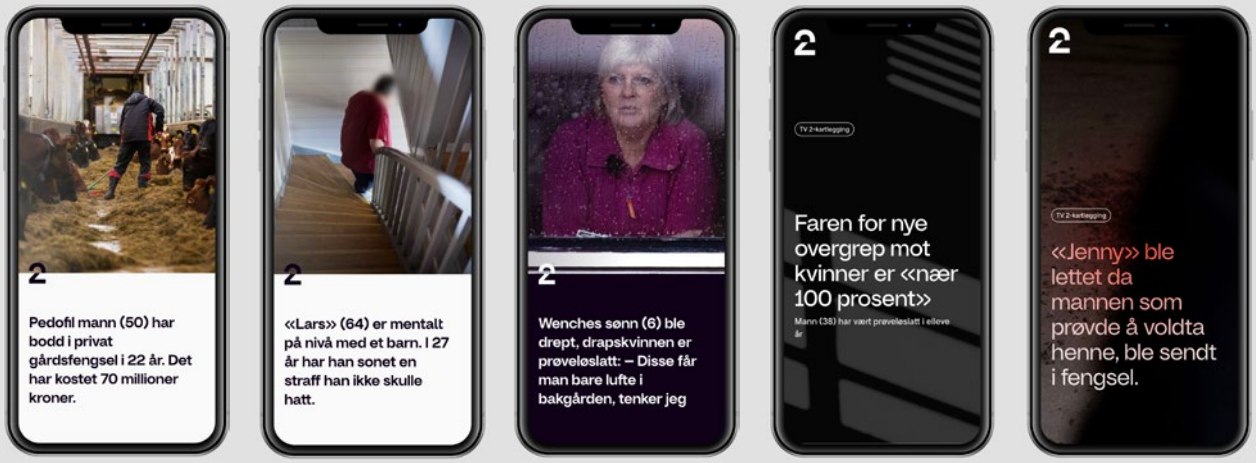

VEDLEGG

Liste over alle saker publisert
i kronologisk rekkefølge

Digitalt

30. APRIL 2022
Farlige pedofile og brannstiftere prøveløslates i norske nabolag.
Det har kostet én milliard
https://www.tv2.no/spesialer/nyheter/de_ukjente_enmannsfengslene

30. APRIL 2022
Sjokkert etter TV 2-avsløring
https://www.tv2.no/nyheter/innenriks/sjokkert-etter-tv-2-avsloring/14757920/

30. APRIL 2022
Explainer: Farlige pedofile og brannstiftere prøveløslates i norske nabolag
https://www.tv2.no/video/nyhetene/farlige-pedofile-og-brannstiftere-proeveloeslates-i-norske-nabolag/1752848/

30. APRIL 2022
– Hvis dette er kostnaden for å sikre barna våre, er vi villige til å betale den
https://www.tv2.no/nyheter/innenriks/hvis-dette-er-kostnaden-for-a-sikre-barna-vare-er-vi-villige-til-a-betale-den/14758345/

30. APRIL 2022
Prøveløslatt fikk se på «voldtektsrelatert» porno – prøvde å voldta kvinne
https://www.tv2.no/nyheter/innenriks/proveloslatt-fikk-se-pavoldtektsrelatert-porno-provde-a-voldta-kvinne/14649972/

1. MAI 2022
TV 2 avslører: Dømt for voldtekt - prøveløslatt mann oppsøker ofre i sosiale medier
https://www.tv2.no/spesialer/nyheter/proveloslatt-overgriper

1. MAI 2022
Mann (65) har vært prøveløslatt i 17 år.
Det kan være lovstridig.
https://www.tv2.no/nyheter/innenriks/mann-65-har-vaert-proveloslatt-i-17-ar-det-kan-vaere-lovstridig/14750351/

2. MAI 2022
Voldtektsdømt ble glemt i en uke
- varslet om egen rømning på SMS
https://www.tv2.no/nyheter/innenriks/voldtektsdomt-ble-glemt-i-en-uke-varslet-om-egen-romning-pa-sms/14677686/

2.MAI 2022
Kritiserer ordning for prøveløslatelse: – Pinlig
https://www.tv2.no/nyheter/innenriks/kritiserer-ordning-for-proveloslatelse-pinlig/14762341/

2. MAI 2022
Wenches sønn (6) ble drept,
drapskvinnen er prøveløslatt: – Disse får man bare lufte i bakgården, tenker jeg
https://www.tv2.no/spesialer/nyheter/proveloslatt-offer

3. MAI 2022
Visste ikke at voldtektsmannen
ble prøveløslatt: – Svært alvorlig svikt
https://www.tv2.no/nyheter/innenriks/visste-ikke-at-voldtektsmannen-ble-proveloslatt-svaert-alvorlig-svikt/14750180/

3. MAI 2022
Ber om full gjennomgang av prøveløslatelser etter TV 2-avsløring
https://www.tv2.no/nyheter/innenriks/ber-om-full-gjennomgang-av-proveloslatelser-etter-tv-2-avsloring/14764605/

3. MAI 2022
Per-Willy Amundsen med kraftsalve:
– Utilgivelig!
https://www.tv2.no/nyheter/innenriks/per-willy-amundsen-med-kraftsalve-utilgivelig/14765948/

4. MAI 2022
Vil legge ned private enmannsfengsler: – Helt hull i hodet!
https://www.tv2.no/nyheter/innenriks/vil-legge-ned-private-enmannsfengsler-helt-hull-i-hodet/14736988/

4. MAI 2022
Viktig krav ble puttet i skuff og glemt i over 20 år: – Dette er sløvt
https://www.tv2.no/nyheter/innenriks/viktig-krav-ble-puttet-i-skuff-og-glemt-i-over-20-ar-dette-er-slovt/14767891/

5. MAI 2022
Slik lever den pedofile mannen (50) i gårdsfengselet
https://www.tv2.no/spesialer/nyheter/livet_i_minifengsel

8. MAI 2022
Prøveløslatte i enmannsfengsler:
Psykisk utviklingshemmede har vært uten tilsyn i 20 år: – Flaut
https://www.tv2.no/nyheter/innenriks/psykisk-utviklingshemmede-har-vaert-uten-tilsyn-i-20-ar-flaut/14765295/

23.MAI 2022
Krever omfattende lovendringer:
Ber regjeringen om å skrote enmannsfengsler etter TV 2-avsløring
https://www.tv2.no/nyheter/innenriks/ber-regjeringen-om-a-skrote-enmannsfengsler-etter-tv-2-avsloring/14805811/

26. MAI 2022
Vil skrinlegge dyre enmannsfengsler:
Mener Høyre kopierer Aps politikk:
– Slår inn vidåpne dører
https://www.tv2.no/nyheter/innenriks/mener-hoyre-kopierer-aps-politikk-slar-inn-vidapne-dorer/14814971/

12. JUNI 2022
«Lars» (64) er mentalt på nivå med et barn. I 27 år har han sonet en straff han ikke skulle hatt.
https://www.tv2.no/spesialer/nyheter/proveloslatt_utilregnelig

13. JUNI 2022
Dommer oppfordret til gjenopptagelse – men «Lars» nektes forsvarer
https://www.tv2.no/nyheter/innenriks/dommer-oppfordret-til-gjenopptagelse-men-lars-nektes-forsvarer/14853909/

13. JUNI 2022
Har sonet feil straff i 27 år:
– Aktuelt med lovendring
https://www.tv2.no/nyheter/innenriks/har-sonet-feil-straff-i-27-ar-aktuelt-med-lovendring/14863211/

14. JUNI 2022
Slo alarm om «enmannsfengsler» i 2008 – først nå tar justisministeren grep
https://www.tv2.no/nyheter/innenriks/slo-alarm-om-enmannsfengsler-i-2008-forst-na-tar-justisministeren-grep/14863141/

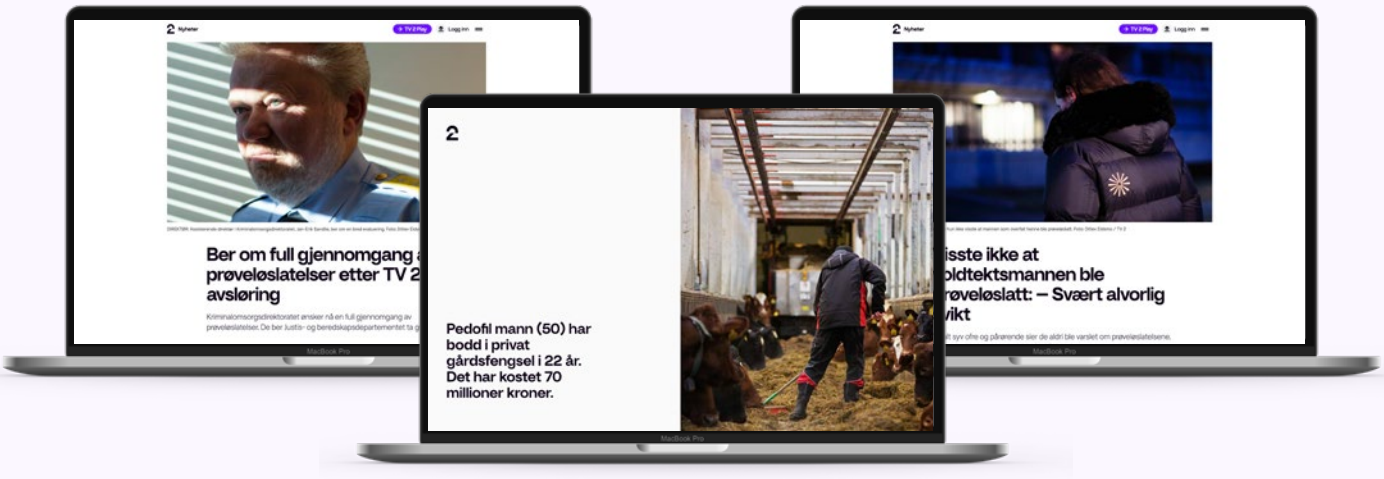

19. JUNI 2022
«Tragisk sak», skrev retten.
Så løslot de mannen etter 37 år
https://www.tv2.no/nyheter/innenriks/tragisk-sak-skrev-retten-sa-loslot-de-mannen-etter-37-ar/14834191/

15. JULI 2022
Ble erklært psykotisk – tre år senere
soner han fremdeles straff
https://www.tv2.no/nyheter/innenriks/ble-erklaert-psykotisk-tre-ar-senere-soner-han-fremdeles-straff/14882770/

10. OKTOBER 2022
Beskyldes for trenering:
Bråk om farlige pedofile i boligstrøk
https://www.tv2.no/nyheter/innenriks/brak-om-farlige-pedofile-i-boligstrok/15147662/

30. NOVEMBER 2022
Stortinget: Krever gransking
etter TV 2-avsløring
https://www.tv2.no/nyheter/innenriks/krever-gransking-etter-tv-2-avsloring/15316951/

6. DESEMBER 2022
Mehl avviser kritikk - lover å granske
https://www.tv2.no/nyheter/innenriks/mehl-avviser-kritikk-lover-a-granske/15334202/

18. DESEMBER 2022
Visste ikke om milliard-ordning
de har ansvar for å undersøke
https://www.tv2.no/nyheter/innenriks/visste-ikke-om-milliard-ordning-de-har-ansvar-for-a-undersoke/15309693/

19. DESEMBER 2022
Jusprofessor kritisk: – Lovbrudd ikke
å varsle om enmannsfengsler
https://www.tv2.no/nyheter/innenriks/lovbrudd-ikke-a-varsle-om-enmannsfengsler-1/15369347/

22. DESEMBER 2022
Nekter å svare på lovbrudd
om enmannsfengsel
https://www.tv2.no/nyheter/innenriks/nekter-a-svare-pa-lovbrudd-om-enmannsfengsel/15376527/

2. JANUAR 2023
Kriminalomsorgen bundet
av dom: Millionutbetaling fortsetter
til bedragerianmeldt
https://www.tv2.no/nyheter/innenriks/millionutbetaling-fortsetter-til-bedragerianmeldt/15323258/

TV-saker

Vi har samlet de viktigste TV -sakene i denne Vimeo-lenka

https://vimeo.com/789420219

30. APRIL 2022

21-nyhetene:Avsløringen om de hemmelige enmannsfengslene

I kveld kan TV 2 avsløre en hemmelig ordning med farlige fanger som blir prøveløslatt til enmannsfengsler spredt rundt om i Norge. I en av disse bolig får serieovergriper lov å se på voldtektsrelatert porno.

1. MAI 2022

1830-nyhetene: Forvaringsdømte blir sittende i årevis

Forvaringsdømte som er prøveløslatt skal etter planen tilbakeføres til et liv i frihet. Kartlegging som TV 2 har gjort, viser at mange blir sittende på ordningen i svært mange år – noe som kan være i strid med loven.

1. MAI 2022

21-nyhetene: Serieovergriper kontaktet ofre

En forvaringsdømt serieovergriper har kontaktet et av ofrene ha forsøkte å voldta. Det har skjedd fra den private Stendi-boligen der han er prøveløslatt med kontinuerlig vakthold.

2 MAI 2022

1830-nyhetene: Begår alvorlig kriminalitet

Prøveløslatte utfører alvorlig kriminalitet som voldtektsforsøk, drapstrusler og starter branner i enmannsfengslene de oppholder seg i. En farlig voldtektsmann ble glemt i boligen og la på rømmen. Kriminalomsorgsdirektoratet har ikke oversikten over de alvorlige hendelsene.

2. MAI 2022

21-nyhetene: Mor til drept gutt reagerer på enmannsfengsel

Wenche Farstad sin seks år gamle sønn ble drept av naboen. Hun reagerer kraftig på at drapskvinnen er prøveløslatt og får bo i enmannsfengsel der hun passes på at minst to personer.

3. MAI 2022

1830-nyhetene: Ofre og pårørende blir ikke varslet

Kriminalomsorgen skal varsle ofre når de prøveløslater farlige overgripere og drapsmenn til enmannsfengsel. Men flere ofre og etterlatte forteller at de aldri har fått beskjed om dette.

4. MAI 2022

21-nyhetene: Glemte å evaluere ordning med enmannfengsel

Justisdepartementet og ni justisministre har ikke fulgt opp Stortingets krav om evaluering av ordningen med enmannsfengsel.Stortinget skulle hatt den første vurderinga allerede i 2005.

5. MAI 2022

21-nyhetene:Forvaringsdømt pedofil fengslet på bondegård i 22 år

Denne mannen har vært prøveløslatt fra forvaring på denne bondegården i 22 år, noe som har kostet staten rundt 70 millioner kroner. Den pedofile seksualforbryteren fotfølges døgnet rundt.

8. MAI 2022

21-nyhetene: Ingen tilsyn i enmannsfengsel

TV 2 kan i kveld fortelle at det ikke blir ført tilsyn med enmannsfengslene. En gjennomgang av rapportene fra tilsynsrådene viser at det bare er utført et tilsyn i løpet av 19 år.

12. JUNI 2022

21 Nyhetene: Mann på mental alder som et barn har sittet i enmannsfengsel i 27 år

En 64 år gammel mann med mental alder på rundt seks år har sittet prøveløslatt i enmannsfengsel i 27 år. Ulovlig og i strid med menneskerettene, mener Norsk Forbund for utviklingshemmede.

13. JUNI 2022

21 Nyhetene: Straffegjennomføring i strid med menneskerettighetene

Norsk Forbund for utviklingshemmede reagerer på at utviklingshemmede har sittet på straffegjennomføring i opptil 40 år og mener dette er i strid med menneskerettighetene. Allerede i 2008 mente et utvalg at ordningen med enmannsfengsel kunne være ulovlig.

18. JUNI 2022

21-nyhetene:Utviklingshemmet feildømt i mange år.

En utviklingshemmett mann men en mental alder på rundt ni år har vært under sikring og forvaring, mesteparten av tiden i enmannsfengsel. Ifølge retten har han sittet på feil straff i mange år.

6. DESEMBER 2022

21-nyhetene: Pålegger regjeringen å granske ordningen med enmannsfengsel

TV 2 avsløringer om de hemmelige enmannsfengslene ble i dag løftet opp til Stortinget. Justiskomiteen vil pålegge Regjeringen å granske ordningen som har kostet over en milliard kroner.

18. DESEMBER 2022

21-nyhetene:Sivilombudet visste ikke om ordningen med enmannsfengsel

Justisdepartementet får sterk kritikk etter TV 2s avsløringer av hemmelige enmannfengsel. Sivilombudet sier departementet har unnlatt å informere om ordningen som Sivilombudet har som ansvar å undersøke om innsatte utsettes for tvang eller umenneskelig behandling.

20. DESEMBER 2022

21-nyhetene: Justisdepartementet brøt loven når Sivilombudet ikke ble varslet

Jusprofessor mener Justisdepartementet brøt loven da de ikke varslet Sivilombudet om ordningen med hemmelige enmannsfengsel.